

Virtuti & Musis

LETNIK LI | ŠTEVILKA 1 | DECEMBER 2014

Kreposti in Muzam

— Vito Urbanija —

Nāše glasilo se imenuje »Virtuti et Musis«. To latinsko geslo najdemo na napisu, ki ga drži angel nad vhodnimi vrati v naše semenišče in nam govori, komu oz. čemu naj bi bila ta stavba posvečena. Napis je namreč v tretjem sklonu, dajalniku, in bi ga prevedli kot »Kreposti in Muzam«. Tudi prevod nam ne pove kaj dosti, če se ob njem malo ne ustavimo. Kaj neki je mišljeno z besedo »krepost«? In kaj imajo Muze opraviti s škofijskimi bogoslovci? Vse skupaj se sliši precej pogansko in čisto neživljenjsko. Res, da je napis nastal v času, ko je bila antična kultura nadvse cenjena in klasična izobrazba sestavni del vsakega študija (tudi v Ljubljani seveda), ampak nekatere vrednote so nespremenljive, mar ne? Beseda »virtus«, ki jo prevajamo kot »vrlina, krepost«, pride iz besede »vir«, kar pomeni mož, virtus pa naj bi torej bila vsaka lastnost, ki moža odlikuje: v antiki je bil to predvsem pogum, hrabrost, pri filozofih so bile to štiri kardinalne (glavne) kreposti: preudarnost, srčnost, zmernost in pravičnost, v krščanstvu pa so to tri božje kreposti – vera, upanje, ljubezen. Tako smo že malo bližje pomenu, ki ga v sebi skriva besedica »virtuti«; vse te drže naj bi oblikovale življenje kristjana, še posebej pa bogoslovca in duhovnika. Muze pa so bile devetere spremljevalke grškega boga sonca, Apolona, in hkrati boginje znanstvenega in umetniškega navdih. Ponazarjajo torej naše prizadevanje in delo v času priprave na duhovniški poklic, ko se na fakulteti poglobljamo v teološke znanosti in v sploh razne umetnosti, ki nas jih tukaj učijo. Tako nas ta 300 let star napis tudi danes vabi, naj celostno oblikujemo svojo osebnost: tako intelektualno kot osebno-moralno. Upam, da se kaj »krepostnega in navdihujočega« najde tudi v tej številki glasila.

Vaš urednik

BOGOSLOVNO SEMENIŠČE
COLLEGIUM CAROLINUM

Virtuti et Musis – glasilo Marijine kongregacije
slovenskih bogoslovcev in duhovnikov

Dolničarjeva 4, 1000 Ljubljana
vito.urbanija@gmail.com

Glavni in odgovorni urednik: Vito Urbanija
Tehnični urednik: Matej Vиноjčić
Lektoriral: Gašper Klančnik

Tisk
Kotis d.o.o.; priprava@kotis-tisk.si

Na naslovnici:
milostna podoba Marije Pomagaj,
bazilika na Brezjah

Mati, svetuj nam na zemeljski poti!

— Andrej Penko, prefekt MKSBD —

Marija je Mati dobrega sveta, to o njej lahko trdi vsak, ki se k njej obrača in prosi za nasvet. Sami ste se gotovo že obračali k njej ob večjih in manjših odločitvah. Ugotovimo lahko, da smo naredili prave odločitve, če smo jih utemeljili v priprošnji k Bogu. Sam z gotovostjo trdim, da sem bil deležen njene podpore. Na misel mi prihaja dogodek, ko sem imel priložnost poromati na Sveto Goro s priprošnjo za pravo odločitev, tik preden sem vstopil v bogoslovje.

Mati dobrega sveta. Marija je najprej mati, ki svojim otrokom vselej prav svetuje, samo prisluhni ji moramo. Prav tako kakor družinska mati svetuje svojim otrokom, tako tudi Marija po svojih župnijskih družinah razdaja svoje dobre in prave nasvete. Župnija je torej podobna materi, ki svoje otroke zbira v občestvu, kjer jim svetuje in kaže pravo pot v življenju.

Družinska mati, ki se pri vzgoji svojih otrok zgleduje po nebeški Materi, bo dobra mati, ki se bo veselila svojih potomcev. Prav tako se bo svojih župljanov veselila tudi župnija, ki posnema svojo Mater. Kadar pa

mati ne sprejme Marijinega sveta, njena vzgoja gotovo ne bo tako kvalitetna in dobra. Tudi če se župnija ne obrača k Mariji, bodo župljani to čutili in bo ogrožen njihov dušni in telesni blagor. Vidni sadovi Marijinega svetovanja, se kažejo v odprtosti ljudi za sprejemanje življenja in sprejemanje življenjskih odločitev. Številni mladi katoličani ne sprejemajo več odločitev. Dogaja se, da veliko mladih ostaja doma, kjer iščejo skrivališče za beg pred odločitvami.

Pravi odločitvi in v vsakem pravem svetovanju na najodličnejši način botruje Mati Marija. K njej se vedno lahko obrnemo za pravi nasvet in z njeno pomočjo lahko tudi drugim pravilno svetujemo. Predvsem duhovniki in tudi bogoslovci smo ali še bomo duhovni voditelji. Ni dovolj le vpeljevati molitvene navade in povabiti trpeče brate in sestre k darovanju molitev in trpljenja za nove duhovne poklice. Hkrati bi bilo treba prispevati še osebno pričevanje in mlade usmerjati k poslušanju Božjih navdihov ter jih kot duhovni očetje vpeljati v razmišljanje o družinskem, duhovniškem in redovniškem poslanstvu. Zdi se mi, da se o tem premalo govori in pričuje.

Marija je odgovorila angelu: »Zgodi se mi po tvoji besedi.« (Lk 1,38) Zavestno je torej odgovorila na Božji klic in ga udejanjala v Božjem materinstvu. Marija je do konca uresničevala Božjo voljo, po drugi strani pa znala svetovati, kot se je pokazalo na svatbi v Galilejski Kani. Marija svojega »zgodi se« ni izrekla in ga zaključila v dogodku angelovega oznanjenja, marveč se je ta zgodil med drugim tudi pri čudežu v Galilejski Kani, ko je Marija osrednji lik svetovalke strežnikom, ki pripravijo prostor Jezusovemu čudežu. Marijino svetovanje je razlog za veselje, prav tako njena bližina Cerkev, ki se je najlepše pokazala na prve binkošti, ko je bila skupaj z apostoli deležna darov Svetega Duha.

Tako imamo v Mariji vlogo svetovalke in njen nasvet je razlog za naše prave izbire in odločitve, ob tem pa smo deležni tudi neizmerne veselja, ki ga njen vzor prinaša v naša življenja. Naj nam Marija, Mati dobrega sveta, pomaga, da bomo tudi mi ob vsaki priložnosti sposobni izreči svoj »zgodi se«.

»Nič brez škofa«

— Rok Pogačnik —

V slovenskem medijskem prostoru se je dokaj obširno poročalo o imenovanju novega ljubljanskega nadškofa; novice, intervjuji, kolumne, razni članki so govorili o odločitvi Svetega sedeža, ki je na to pomembno mesto imenoval dosedanega provinciala

frančiškanskega reda, p. Staneta Zoreta. Kljub široki medijski pokritosti omenjene teme, pa je ostalo neizraženo to, kar ob imenovanju novega pastirja doživlja bogoslovec.

Sam se živo spominjam dne, ko sem se pripravljaj na prejem službe lektorja. Večer

Izraz Božje bližine

— Stane Zore, *ljubljski nadškof* —

V intervjuju-knjigi *Bog in svet* je časnikar Peter Seewald zaslužnemu papežu Benediktu XVI., takrat kardinalu prefektu Kongregacije za nauk vere Josephu Ratzingerju, med drugimi postavil tudi zelo osebno vprašanje: »Kaj Marija pomeni Vam osebno?«

Kardinal je odgovoril zelo preprosto: »Izraz Božje bližine. Po njej je učlovečenje šele zares oprijemljivo. Zelo ganljivo je, da ima Božji Sin človeško mater in da smo tej materi vsi zaupani. Beseda križanega, s katero Janezu zaupa Marijo kot njegovo mater, odmeva daleč onkraj tega trenutka in sega v celotno zgodovino. S tem dejanjem molitev k Mariji vsakemu človeku odpira njegov poseben vidik zaupanja, bližine in čisto na splošno – odnosa do Boga.« (Bog in svet 2003, 225)

V teh besedah kardinala Ratzingerja se zrcali izkušnja teološkega profesorja, škofa in kardinala, ki je skozi vse te svoje službe in vloge spoznaval, kakšno mesto ima oziroma bi morala imeti Marija v življenju duhovnika. Kakor je v Marijino šolo pri oblikovanju svoje vere in svojega duhovništva stopil on, tako mora v njeno šolo pri oblikovanju vere in duhovništva stopiti tudi vsak duhovnik, vsak bogoslovec.

Ezekielova knjiga v 44. poglavju govori o vzhodnih vratih, ki so zaprta, ker je skozi šel Gospod Izraelov Bog (prim. Ez 44,1-2). Kakor je Bog v Jezusu Kristusu v naš svet stopil skozi Marijo, da je postal duhovnik, oltar in jagnje obenem, moramo tudi bogoslovci in duhovniki svoje služenje oblikovati ob njej, ki je Mati duhovnikov.

Kardinal Ratzinger naprej omenja, da je nanj osebno sprva »zelo močno vplival strogi kristocentrizem liturgičnega gibanja, ki ga je dialog s prijatelji protestanti še okrepil.« (Bog in svet 2003, 225) Glede na mojo osebno izkušnjo bolj ali manj vsak bogoslovec pride v skušnjava takšnega teološko oskubljenega odnosa. Ko se namreč začne poglobljati v različne teološke discipline, se mu začne dozdevati, da je vse, kar diši po pobožnosti, vse, česar ne zajemajo visoki biblični in dogmatični traktati, nevredno njegove pozornosti. Še več, kot da na neki način omadežuje njegovo teološko pravovernost in poglobljenost. Marija, svetniki, ljudske pobožnosti in včasih celo pobožnost sama se postavijo nekam ob stran. Začnejo postajati del spomina na otroštvo, ki ga ni več. Vsa teologija in pogosto tudi vse bogoslovsko ali duhovniško življenje se preselita v glavo, postaneta suho razumarska, srce pa onemi, ostaja lačno in žejno, lahko tudi prazno in hladno.

Vendar Ratzinger nadaljuje: »Z liturgičnimi Marijinimi prazniki pa so mi vedno veliko pomenile šmarnice, oktobrski rožni venec in božje poti, torej marijanska ljudska pobožnost. In čim bolj se staram, tem pomembnejša in bližje se mi zdi Mati božja« (Bog in svet 2003, 225)

Če kdo v sedanjem katoliškem svetu velja za vrhunskega intelektualca in za teologa najvišjega formata, je to nedvomno zaslužni papež Benedikt XVI. Zato se mi zdi toliko bolj pomembno, da ta mož,

ki je oblikoval uradno teologijo katoliške Cerkve vse od 2. Vatikanskega koncila naprej, spregovori o mestu in pomenu Marije v njegovem življenju, s tem pa tudi v življenju vsakega duhovnika in bogoslovca.

In česa se moramo učiti ob Mariji? Kakor je Jezus po Mariji stopil v naš svet, tako moramo tudi mi po Mariji stopati v svet svojega duhovništva. Ob njej se najprej učimo nežnosti in sočutja. Verjetno vsi poznate film Pasijon Mela Gibsona. V njem je prizor, ki se mi je izredno vtisnil v srce. Gre za prizor, ko se Mariji na križevem potu utrne spomin na dogodek iz Jezusovega otroštva, ko se je Jezus igral z vrstniki in med tekom padel ter se udari na koleno. Marija to vidi, pristopi in naredi to, kar naredi vsaka čuteča mati: otroka vzame v naročje in nežno popiha ranjeno mesto. Ob Mariji se moramo naučiti, da bomo občutljivi za ljudi, za njihovo veselje in še bolj za njihovo bolečino. Če se bomo naučili te občutljivosti, ne bomo po človeški bolečini mesarili z neprimernimi besedami, ampak bomo znali biti sočutni. Bolečine se bomo dotaknili, razbolelega bomo objeli in mu dali čutiti, da tudi nas boli, ko boli njega. Čuteč dotik bo naredil več kakor dolge razprave.

Potem se moramo ob Mariji učiti poslušati Boga. Pomenljivo je, da se oznanjenje ni zgodilo na sobotni dan in v templju ali v shodnici. Bog je Bog vsakdana. Varovati se moramo, da bi postal Bog zlatih liturgičnih oblačil, slovesnega petja in vonjavnih oblakov kadila. Ne pozabimo, da so tudi malikom zažigali kadilo – to je bil celo dokaz odpada od živega Boga. Najprej se moramo naučiti poslušati ga v vsakdanjem toku dogodkov, srečanj, obrazov ... A da ga tam začutiš, ga prepoznaš in mu prisluhneš, mora biti tvoje uho odprto za njegovo nagovarjanje, pripravljeno slišati njegov šepet. Tvoja notranjost mora biti dovolj mirna, dovolj tiha in zbrana, da se je lahko dotakne njegova beseda. Za Boga torej ne morejo biti pridržani zgolj posebni trenutki časa, ampak se moramo naučiti družiti se stalno z njim: v nenehni notranji odprtosti in pozornosti.

In končno moramo ob Mariji dozoreti v odgovor. V bogatem mladeniču je bilo veliko dobre volje, veliko hrepenenja po popolnosti. A ko je Božja beseda od njega zahtevala odgovor, se je obrnil in odšel. Postal je evangelijska epizoda, povabljen pa je bil k dejavnemu sodelovanju pri pisanju evangelija življenja. Marija nam kaže drugo pot. Uči nas izročitve. Pred Bogom prizna svojo majhnost, svojo nezadostnost in se izroči njegovi Besedi. »Glej, dekla sem Gospodova, zgodi se mi po tvoji besedi.« V tej drži poslušnosti in razpoložljivosti je postala Božja mati.

Dragi bratje bogoslovci. Želim vam, da bi vas Marijin zgled navdihoval pri vašem oblikovanju v času bogoslovja in vam ostajal blizu tudi v času vašega duhovniškega služenja. Potem ne boste nikoli postali uradniki župnijske pisarne in oltarja, nikoli ne boste postali verski uslužbenci, birokrati. Ljudem boste znali biti blizu, prinašali jim boste Boga in jim govorili besede odrešenja. Naj se tudi vsakemu izmed vas zgodi po njegovi besedi. Naj Marija za vsakega izmed vas postane izraz Božje bližine.

pred slovesnostjo sem svojega duhovnega spremljevalca vprašal, kako naj preživim dan, ki je pred mano. Odgovor me je presenetil: »*Nihil sine episcopo.*« - »Nič brez škofa.« V tem je povzeto vse, kar naj bi bogoslovec doživljal ob svojem škofu. Okoliščine bogoslovčevega življenja same vodijo k močni povezanosti s pastirjem. Ko zapustimo svoj dom in svojo družino, na nek način v ordinariju dobimo očeta; on je tisti, ki nas v semenišče sprejme, preko srečanj in pogovorov bdi nad našo formacijo in nas tudi materialno podpira. Navsezadnje je prav škof tisti, ki kot vidni predstavnik Cerkve sprejme in potrdi kandidatov poklic in ga po polaganju rok najprej posveti v diakona in pozneje v mašnika. Skratka: brez škofa ni bogoslovca in ni duhovnika. Ta vidna povezanost z ordinarijem je bogoslovcem v pomoč, da ga z očmi vere ne odkrivamo le kot predstojnika in voditelja skupnosti,

ampak predvsem kot naslednika apostolov - po Kristusu upodobljenega duhovnika, učitelja in pastirja. Oči vere pa odprejo tudi oči ljubezni, s katerimi spoznavamo v škofu očeta, po katerem Gospod ostaja z nami vse dni, do konca sveta (prim. Mt 28,20).

Novega nadškofa sprejemam z vero in veseljem. To slednje je še dodatno utrjeno, ko ob prebiranju izjav nadškofa Stanislava Zoreta doživljam, da je človek globoke vere, ki se zaveda, da prihodnost Cerkve ni v uspehu, ampak v križu, da njen kapital ni v denarju, ampak v dušah, ter da njen Center ni v Vatikanu, ampak v Tabernaklju. Papež Frančišek nas uči, da mora pastir dišati po svojih ovcah: želim si, da bi tudi ovce zadišale po svojem pastirju, da bo »*bonus odor Christi*« - »dober Kristusov duh« zavel v vsa področja naše družbe.

Prvi letnik se predstavi

Martin Leban

Jesenice (Ljubljana)

Sem Martin Leban in prihajam iz župnije Jesenice. Rodil sem se leta 1995, in sicer na zadnji poletni počitniški dan, 31. avgusta. Tak

pričelo preobražati. V omenjeni knjigi me je takoj pritegnila misel Janeza Pavla II:

»Počastite človeka s prebodenim srcem.

Nocoj šepeta vsakemu od nas:

»Daj mi svoje srce!

Obrnil ga bom k osovraženim.«

Z vsemi močmi verujem,

da je med vami veliko mladih,

ki so se sposobni podariti iz vse svoje ljubezni.«

Misel me je povabila, da sem ponovno začel premišljevati o duhovniškem poklicu, o misli iz otroških let, ali bi tudi jaz lahko postal duhovnik ... Duhovnik tretjega tisočletja je zmeraj bolj postajal izziv, odgovoriti na povabilo Boga z vsem, kar sem – rasti v držbi usmiljenja in postati obliž za izčrpane rane sveta, ki hrepeni po ljubezni.

Bog človeka v službo pri oltarju in ljudem (po)kliče na zelo različne načine. S povabilom ni nasilen, a vendar vztraja; potrpežljivo je bil pripravljen počakati, da se bom v vsej svobodi odločil za pot, ki nam jo je z zgledom svojega življenja pokazal.

Po končani Prvi klasični gimnaziji v Mariboru sem dve leti študiral slovenščino na Filozofski fakulteti, sicer z veseljem do jezika, do besede v vseh oblikah, vendar nikoli povsem predano. Ob odkrivanju poklicanosti v duhovništvo pa so moja hrepenenja in moje želje našle svoje mesto.

Znana je misel: »Na svetu sta dva največja trenutka, ko smo rojeni in ko odkrijemo, zakaj smo rojeni.« Veselje, da lahko odgovorim na drugi del, je veliko.

Benjamin Jarkovič

Šentjernej (Novo Mesto)

Sem Benjamin Jarkovič, rodil sem se v Novem mestu 6. septembra 1993 očetu Alešu in materi Nadi. Imam še mlajšo sestro Katjo in brata Aleša. Prihajam iz Gorenjega Vrhopolja iz župnije Šentjernej. Božji klic sem zaslišal že kot otrok. Skozi osnovnošolsko in srednješolsko izobraževanje sem ohranjal željo po duhovniškem poklicu. Po končani srednji šoli sem klic preslišal in se vpisal na študij kemije. Med študijem sem ugotovil, da biti kemik ni moje poslanstvo. Čutim, da je moje poslanstvo pomagati ljudem v kakršnih koli stiskah, poučevati ter oznanjati evangelij. Pustil sem študij in se zaposlil. Po premisleku sem Gospodu odgovoril na njegov klic in povabilo, naj hodim za Njim. Na mojo pritrdilno odločitev za duhovniški poklic je vplivala modrost in drža, ki jo odražajo duhovniki, redovniki in redovnice, ki sem jih spoznal do sedaj. K celostni odločitvi so doprinesle izkušnje in doživetja, ki sem jih dobil kot animator na duhovnih vajah, oratoriju, mladinskih srečanjih ter med šolanjem in delom.

Letos sem vstopil v Bogoslovno semenišče, kjer bom skupaj z ostalimi bogoslovci razločeval Božji klic, se utrjeval v znanju in veri. Bogu sem hvaležen za dosedanje znanje, spoznanja in izkušnje, ki sem jih pridobil in mi bodo v veliko pomoč v Gospodovem vinogradu.

Matic Mihelič

Velike Lašče (Ljubljana)

Sem Matic Mihelič in prihajam iz župnije Velike Lašče. Rodil sem se na praznik sv. Petra in Pavla, 29. 6. 1994 v Ljubljani kot prvi otrok očetu Janezu in mami Bredi. Imam še mlajšega brata Davida, ki v letošnjem letu zaključuje osnovnošolsko izobraževanje. Osnovno šolo sem obiskoval v Velikih Laščah. Po končani osnovni šoli sem se vpisal na Gimnazijo Antona Aškerc v Ljubljani. Svoje šolanje sem nadaljeval na Fakulteti za farmacijo v Ljubljani, ampak letnika nisem zaključil, saj je Božji klic postajal vse močnejši. Prvič sem klic začutil v drugem letniku gimnazije. Bil sem zelo dejaven v domači župniji in to delo me je navduševalo. Bil sem bralec Božje besede, animator na oratorijih in birmanski voditelj. Sodeloval sem tudi pri pripravi invalidnih otrok na prejem zakramenta svete birme. Potreboval sem zelo veliko časa, da sem svoj klic dobro prečistil in razmislil, ali Bog to res želi od mene. Kljub temu da so pri odločitvi za duhovniški poklic prišle tudi slabe stvari, sem sledil Bogu in vztrajal na svoji poti in pri svoji odločitvi. Hvaležen sem Bogu, da ob teh težkih trenutkih nisem omagal, ampak da se je moja vera ob tem samo še okrepila. V Bogoslovno semenišče sem se vpisal v letošnjem študijskem letu. Zaključil bi s citatom iz Svetega pisma: »Vse zmorem v Njem, ki mi daje moč.« (Flp 4,13)

Blaž Franko

Šentjernej (Novo Mesto)

Svojo predstavitev sem želel začeti s podatki, da sem rojen 28. marca 1992, da sem visok 192 cm, da prihajam iz župnije Šentjernej, da imam

eno starejšo sestro, da sem pred bogoslovjem že študiral in diplomiral iz biotehnologije ... Pa se mi je zdelo malo preveč dolgočasno, saj take podatke lahko vsak najde že na facebooku ali pa npr. v Jagodah naše pastorale.

Večina bralcev Virtuti & Musis ve, da je prva stvar ob odločitvi za duhovništvo Gospodov klic. Ampak to še ni dovolj, saj moraš biti pripravljen, da na ta klic tudi odgovoriš. Mogoče raje napišem, kaj vse je Gospod počel, da me je pripravil, da grem za njim.

Eden izmed prvih temeljev je bila ljubezen, ki sem jo občutil doma v čudovitem otroštvu. Dobrega prijateljstva, odgovornosti in osebnega odnosa z njim me je naučil pri skavtih, ki so v zelo veliki meri oblikovali mojo osebnost. Prve stike s pastoralo in pričevanjem vere sem dobil v animatorstvu. Prvovrstne zglede duhovništva mi je Gospod pokazal kar v domači župniji. Zaljubljenost v Božjo ljubezen mi je dal občutiti na duhovnih vajah. Želel mi je ponuditi tudi trdnost, ki sem jo težko sprejel. Ampak kljub vsemu je mislil resno in imel je prav. Skozi preizkušnje mi je dal vedeti, da bo ravno On vedno moja opora in moj razlog za življenje. Postavil je temelje, naučil me je živeti, ljubiti in verovati. Staro življenje sem moral pustiti za seboj, odpreti novo poglavje, ki se je začelo z besedami: »Tukaj sem Gospod, pošlji mene«. Sedaj sem tukaj, da bo Gospod gradil dalje.

Matej Rus

Višnja Gora (Ljubljana)

Prihajam iz župnije Šentvid pri Stični. Življenjsko pot sem začel z rojstvom v Ljubljani. Mladost sem preživel skupaj z mlajšo sestro v Višnji Gori. Tam sem bil krščen, prejel tudi prvo sveto obhajilo, zakrament sv. birme in končal osnovno šolo. Sredi zadnjega leta osnovne šole smo se preselili v Artižo vas, kjer sem dobil še drugo sestro. Po končani osnovni šoli sem pot nadaljeval na Škofijski klasični gimnaziji v Šentvidu nad Ljubljano, kjer sem se nato odločil za študij teologije.

Zase lahko rečem, da sem Gospodov klic spoznal postopno. Prvič se je zanimanje za duhovniški poklic porodilo, ko sem začel ministrirati v tretjem razredu. Ministriranje me je vedno veselilo in nekateri so rekli, da bi lahko postal duhovnik. Vendar si tega nisem jemal k srcu, saj so me zanimali drugi poklici. Resneje sem začel razmišljati šele v zadnjem letu osnovne šole. Resneje sem razmišljal, da bi delal na področju zgodovine. Nekega dne pa me je prejšnji višnjanski župnik Boštjan Modic spodbudil k razmisleku o duhovniškem poklicu in o vpisu na ŠKG. Po premisleku sem se odločil, da bom srednješolski čas preživel na Škofijski gimnaziji. Na gimnaziji sem se nato odločil, da vstopim v Bogoslovje.

Intervju s spiritualom

— Pogovarjal se je Vito Urbanija —

V semenišču seveda ne gre brez duhovnega vodstva, za kar ima glavno skrb spiritual. To nalogo v ljubljanskem semenišču zdaj že drugo leto opravlja g. Vlado Bizjak. Da bi ga še malo bolj spoznali, smo mu zastavili nekaj vprašanj.

Gospod spiritual, nekaj več kot eno leto že bivate in delujete med bogoslovci v ljubljanskem semenišču. Kako gledate na to obdobje, se je bilo težko navaditi novemu načinu življenja v Ljubljani?

Selitev iz Štajerske na Kranjsko ni bila preveč stresna. Prvič, v ljubljanskem bogoslovju sem že domač, saj sem tukaj preživel prvi dve leti moje duhovniške formacije. V hišo sem prišel leta 1992, kmalu po rojstvu naše mlade države. V njej sem srečal istega rektorja, s katerim sva sedaj sodelavca. Tudi red in način življenja je praktično nespremenjen, z izjemo 'kozmetičnih' popravkov urnika. Tako tudi s tega stališča ni bilo presenečenj ali hude potrebe po navajanju na novo situacijo. Kot drugo pa služba spirituala zame ni nova, saj sem v tem poslanstvu že kar precej let. Najprej sem bil 4 leta spiritual v dijaškem semenišču v Mariboru. Takoj zatem sem na vrh te službe dobil še službo spirituala v Bogoslovnem semenišču v Mariboru, spet za nova 4 leta. Tako imam 8 let delovnih izkušenj s semeniščniki dijaki in z bogoslovci. Ko sem prihajal v Ljubljano, sem si zadal načelo, da se bom skušal vključiti v vaš ritem in ne bom delal večjih sprememb v načinu vzgoje in življenja tukaj. To mi ni bilo težko storiti. Končno pa kot spiritual tudi nisem čisto avtonomen in se moram vključevati v delo vzgojnega tima v hiši. Moram pa povedati, da se bolj kot v načinu dela pozna razlika v značaju in vzdušju v bogoslovju na splošno. Na Štajerskem je po eni strani bolj sproščeno, vendar zna biti po drugi strani tudi hitro neresno in površno. Kranjci pa vzamete stvari bolj resno, zato pa morda včasih tudi preveč resno in se hitreje zapnete za kakšna, tudi manj pomembna načela. Vsi imajo svoje pluse in minuse.

Pred tem ste bili eno leto na izobraževanju v Rimu. Kaj vam je najbolj ostalo v spominu iz tega časa? Kakšni poudarki ali nove metode?

Res je. Škofje so se odločili, da morajo poslati nekoga na malo bolj resno izobraževanje glede duhovniške formacije, saj česa podobnega pri nas ni še nihče izrecno študiral. Gregorijanska univerza v Rimu že več kot 15 let v sodelovanju s Kongregacijo za katoliško vzgojo razpisuje enoletni univerzitetni program za semeniške vzgojitelje, ki se konča z diplomom. Lansko leto so program prvič razširili, tako da lahko zdaj iz tega področja tudi magistrirate. Torej ne gre zgolj za preprost seminar, ampak je treba resno študirati, zbirati kreditne točke in zaključiti z osebnim diplomskim delom in še eno diplomsko nalogo, ki se dela v majhnih skupinah. Študij je bil precej dinamičen, saj smo obiskali nekaj formacijskih hiš v Rimu od semenišč, do redovnih vzgojnih hiš, bili deležni osebnega spremljanja, poslušali različne goste z vsakovrstnimi izkušnjami in podobno. V spominu mi najbolj ostaja dejstvo, da je lahko semeniška vzgoja, kljub istim teoretičnim načelom v praksi nekaj zelo pestrega in različnega. Če poznaš samo en model, kar je pač dejstvo pri nas, ki smo majhni, si kaj drugega tudi ne znaš predstavljati. Kar precej vzgojnih načel bi se še dalo bolj resno upoštevati, kot na primer

vzgojno mrežo, večjo postopnost v procesu formacije, večji poudarek na malih vzgojnih skupinah in večjo pestrost glede vzgojiteljev, ki sodelujejo v bogoslovju.

Kakšna je vaša vizija bogoslovca oz. duhovnika? Kaj je za ta poklic najbolj pomembno?

To je lahko zelo preprosto ali pa zelo zahtevno vprašanje. Preprosto je zato, ker lahko vzamemo v roke nekaj cerkvenih dokumentov: koncilski

odlok o duhovniški vzgoji, apostolsko spodbudo *Dal vam bom pastirjev* in *Ratio fundamentalis*, ki govorijo o formaciji, pa na primer zadnji *Direktorij za službo in življenje duhovnikov*, ki govori o podobi duhovnika. Če dodamo še Katekizem in Zakonik cerkvenega prava, imamo podobo izdelano. Stvar se seveda zaplete, ko je treba vso to teorijo spravljati v življenje. Kar se mi zdi zadnje čase najbolj odločilno, je duhovnikova notranja drža, bolj kot zgolj pravilnost v nauku in praksi, saj vidimo, da večinoma izstopijo duhovniki, ki nimajo težav s slednjim. Duhovnik mora zato oblikovati svoje srce po Jezusovem srcu, srcu Pastirja, razvijati notranjo

duhovno in čustveno skladnost s svojim Gospodom in lastnim poklicem. Na silo ne bomo veliko dosegli.

Kaj pričakujete od novega ljubljanskega nadškofa? Bo imelo njegovo delovanje tudi kakšen vpliv na življenje v našem semenišču?

Škof je prvi odgovoren za vzgojo duhovniških kandidatov v svoji škofiji. Odlok o duhovniški vzgoji pravi, da naj »s skrbjo navdušuje te, ki delajo v semenišču« in naj bo bogoslovcem »pravi oče v Kristusu«, bogoslovje pa naj ima skupaj z duhovniki za »srce vse škofije«. Mogoče pričakujem preveč, vendar cerkveni dokumenti kar nekaj govorijo o škofovem odnosu do svojih bogoslovcev. Ne dvomim, da si bo to ne le prebral, ampak skušal tudi uresničiti. Verjamem, da se zaveda, da je od dobre priprave duhovniških kandidatov v veliki meri odvisna prihodnost Cerkve pri nas. Upam, da bo zato pogumen, odločen in vizionarski v načrtovanju prihodnosti duhovniške formacije. Sam si tega zelo želim, četudi bi to pomenilo, da je moje osebno mesto kje drugje v Cerkvi.

Bi še kaj sporočili bogoslovcem in vsem članom Marijine kongregacije ob našem skupnem prazniku Brezmadežne?

Vsem bi zaželel, da bi najprej izkušali tolažilno bližino Marijinega materinskega naročja in da bi obogatili s to izkušnjo

pogumno in odločno kot njen Sin, tudi mi sinovi v Sinu, stopili na pot izpolnjevanja Božje volje vse do križa in vse do slavne zmage, ki nam v Kristusu že pripada.

Gospod spiritual, hvala vam za vaš čas in sodelovanje!

Kar se mi zdi zadnje čase najbolj odločilno je duhovnikova notranja drža, bolj kot zgolj pravilnost v nauku in praksi.

Diakonsko posvečenje 2014

— Gašper Mauko —

V nedeljo, 26. oktobra 2014, smo bili v stolnici sv. Nikolaja v Ljubljani priča diakonskemu posvečenju petih novih pripravnikov ljubljanske nadškofije na duhovniški poklic. Prvo stopnjo zakramenta svetega reda smo po polaganju rok škofa Andreja Glavana prejeli Blaž Dobravec (župnija Bloke), Gašper Mauko (župnija Radovljica), Peter Možina (župnija Matenja vas), br. Mitja Ponikvar (župnija Cerknica) in Boris Rozman (župnija Sora). Z odločnim in svobodno izrečenim »Tukaj sem!« smo kandidati stopili na novo življenjsko pot, ki jih postavlja ne mesto služabnikov Kristusa in Cerkve. Novoposvečeni smo vstopili v kleriški stan in se zavezali življenju v pokorščini Cerkvi. Obljubili smo, da bomo zanjo in z njo vsakodnevno molili molitveno bogoslužje ter zaradi popolne predanosti ozanjevanju Božjega kraljestva ostali neporočeni in v popolni čistosti. Zakrament svetega reda nas je kot neizbrisno znamenje zaznamoval za vse življenje in nas oborožil s potrebnimi milostmi za zvesto opravljanje zaupane nam službe.

Obredu so prisostvovali pomožni ljubljanski škof Anton Jamnik, duhovniki, diakoni, bogoslovci, predvsem pa množica zbranih vernikov povečini iz domačih župnij novoposvečenih kandidatov, ki so nas podprli s svojimi molitvami. Da pa je slovesnost resnično dosegla raven, ki pritiče liturgiji diakonskega posvečenja, so z razmeroma zahtevnim repertoarjem ter obilo požrtvovalnosti in prizadevnosti poskrbeli združeni mešani pevski zbori župnij Radovljica, Sora in Cerknica. Med drugim so izvedli Mozartovo Orgelsolo Messe (Missa brevis in C, KV 259) in Alelujo iz skladbe Veni Sancte Spiritus (KV 47) ter Jenkinsovo uglasbitev verza Ave Verum iz

pesmi Stabat Mater dolorosa. Dirigentsko vodstvo je prevzela Marta Habe, orgelsko spremljavo pa Polona Gantar.

Novoposvečeni diakoni pa svoje služenje nismo zaključili z vsesplošnim »poobrednim« vzhičenjem nas samih in obdajajočih nas ljudi, ampak smo bili poslani vsak na svojo župnijo, v Gospodov vinograd vsakdanjega življenja. Tu smo postavljeni pred najrazličnejše izzive, s katerimi se spoprijemljemo včasih bolje, včasih slabše, v vseh primerih pa smo potrebni vsaj molitvene podpore.

Bogoslavci pesnijo

Gašper Klančnik

Háikuji

V meni buči
val spenjenega morja.
Resničnost in sen ...

Z mano trpiš
in v radosti ihtiš –
povsod z menoj!

Oh, up zacveti,
kot češnjev cvet se razpre;
upaj, zaupaj!

Novo življenje.
Vznemirjena je duša,
a brez strahu. Grem.

Svet blago diši
(kot bi se pravkar rodil),
njegov vonj bodri!

Matic Lesjak

Mati, Domovina in Marija

Me slovenska mati je rodila,
v jeziku našem, slovenskem
Božjih nauk je učila
ter z živežem domače, slovenske
grudi moje bitje je krepila.

A nad mojo domovino prišli prav res so čudni časi.
Nek'tere so vasi in mesta vero našo čisto opustila,
k'tera rdeč'mu zmaju zla celo se pokorila.

Zato o naša mila Mati, Ti Marija,
brani narod moj, slovenskega mi sina!

In bodi Ti nam priprošnjica,
da sveta vera v narodu bo zopet vzknila!,
slovenska, domovinska se zavest ne bi 'zgubila!,
Da brat bi spoštoval sobrata, čeprav si v misli nista še edina!,

Pri Bogu lepših, boljših časov naši Domovini,
lahko izprosiš samo Ti, naša Mati, o Marija!

Fizik in življenje 40 let brez hrane

Gregor Bregar

Kratek opis življenja slovenske mistikinje Magdalene Gornik

Magdalena Gornik se je rodila v Gori nad Sodražico leta 1836. Oče in mati sta bila obdarjena s sedmimi otroki, od katerih je bila Magdalena tretja. Obdelovali so majhno posestvo in živeli skromno. Magdalena je bila bistro in pridno dekle. Še pred prvim svetim obhajilom je gojila posebno ljubezen in zaupni pogovor z Jezusom v Najsvetejšem zakramentu. Rada je molila in obiskovala verouk.

Poseben dogodek v njenem življenju je bilo prikazanje Device Marije, ko je bila stara enajst let. Magdalena je dogodek skrbno skrivala, močno pa je poživil njeno ljubezen do Jezusa in Marije, h katerima se je vedno raje obračala v molitvi. Odslej je močno hrepenela po prejemu prvega svetega obhajila.

Prav prejem prvega svetega obhajila je bil naslednji veliki dogodek v njenem življenju. Ljubezen do Jezusa jo je tako prevzela, da je po prejemu svetega obhajila komaj zmogla oditi v klop. Z oltarja je tudi zaslišala glas: »Nikomur ne povej, kaj si doživela.« (Kraljič 2009, 19) Magdalena je pričela Jezusa vedno bolj ljubiti. Za vse, kar je videla in doživela se mu je pričela zahvaljevati. Prosila ga je, da bi ji pokazal pot popolne ljubezni. Kmalu za tem se je z mamo odpravila na prvo romanje k Novi Štiti. Cena romanja je bila kljub lepim doživetjem velika, saj je na poti nazaj telesno precej oslabela. Bog jo je preko preizkušenj prišel vzgajati k ponižni ljubezni do Njega.

Ta Božja vzgoja se je nadaljevala še istega leta (1847), ko je hudo zbolela. Približno pet mesecev je imela hude bolečine v trebuhu. Zelo malo je jedla. Julija 1848 se ji je Marija vnovič prikazala. Povedala ji je, da odslej ne bo več potrebovala zemeljske hrane. Povedala ji je tudi, da se je prikazala pastirčkom na gori La Salette. Marija je omenila, da se bodo nad ljudstvo zgrnile kazni, če se ne bodo spreobrnil. Približno mesec dni po tem se je res zgodilo, da Magdalena ni več uživala nobene zemeljske hrane. To je trajalo vse do njene smrti leta 1896. Pričela so se redna zamaknjenja, med katerimi je imela različna videnja Jezusa, Marije, angelov, Jezusovega trpljenja in še mnogo drugega.

Njena naloga je postala darovanje trpljenja Gospodu, da bi se tisti, ki živijo v težkih grehih, spreobrnil in spravili z Bogom. Mnogo je pretrpela v postnem času, še posebno v velikem tednu. Odprle so se ji rane po telesu, iz katerih je mnogo krvavela. Med zamaknjenji ji je bilo velikokrat dano, da se odloči, po kateri poti želi: bodisi lahka široka pot, ki vodi v pogubo, bodisi ozka strma pot, ki vodi v nebesa. Izbirala je strmo pot, ki je pomenila mnogo trpljenja iz ljubezni do teh, ki so na poti pogube.

Magdalenino nenavadno življenje je vzbudilo precejšen odziv v javnem življenju. Magdaleno je pričelo obiskovati vedno več ljudi. Pojavilo se je precej člankov v časopisih. Mnogi so bili zelo negativno usmerjeni. Ljubljanski škof Anton Alojzij Wolf je posredoval in župnika iz Sodražice pozval, naj zadevo preišče. Župnik je izvedel natančno preiskavo. Bil je resen in strog gospod, vendar iskreno predan iskanju resnice. Preiskava je potekala leta 1852 med velikim tednom. Magdalena je bivala v župnišću v Sodražici, izolirana od ljudmi. Dogodki so ga prepričali in prišel je braniti Magdaleno pred tistimi, ki so jo blatili. Od vseh njegovih ugotovitev naj podam le delček njegovega končnega

sklepa: »Pri vseh svojih opazovanjih nisem mogel odkriti nobene prevare. Zelo bi bil zadovoljen, ko bi se najtrdovratnejši nasprotniki hoteli kot člani raziskovalne komisije prepričati o resnici zadeve. Vsaj zanikali ne bi nerazložljivih dejstev oziroma ne bi že vnaprej proti njim protestirali, pa naj bi si mislili o vzroku, kar bi si hoteli.« Za konec dodajmo še to, da je bilo očitno nadnaravnih dogodkov v celnem njenem življenju več tisoč.

Magdalena je ves ta čas rasla v ponižnosti in svetosti. Rasla je njena ljubezen do Jezusa, Marije in svetnikov. Rasla je tudi njena ljubezen do ljudi, ki jim je s svojo daritvijo trpljenja in molitvijo pomagala zapustiti grešno življenje. Izpričani so primeri spreobrnjenj.

O njenih videnjih in nadnaravnih dogodkih bi bilo mogoče napisati še mnogo. Medijski pritisk na Magdaleno se je sčasoma umiril, zamaknjenja, darovanje trpljenja in življenje brez hrane pa so se nadaljevali vse do smrti. V skritosti je darovala svoje življenje za odrešenje ljudi.

Naj dodam še osebni komentar. Po izobrazbi sem diplomirani fizik. Čudeži so za fizike zahtevna tema. Prebral sem knjigo o Magdaleni Gornik in prišel do sklepa, da ne morem oporekati resničnosti celotne zgodbe. Presenetila me je kvaliteta dokumentiranosti. Morda najlepši povzetek kriterijev o verodostojnosti podaja ugotovitev filozofa Aleša Ušeničnika, ki je obiskal Magdaleno Gornik. »Zanj je bila odločujoča ponižnost.« (Kraljič 2009, 136) To je vzpodbudilo moj nadaljnji razmislek: »Kaj nam je Bog želel povedati z življenjem Magdalene Gornik? Kaj pomeni to, da je Bog delal tako očitne čudeže?«

Prišel sem do misli, da je množica očitnih nadnaravnih dogodkov izraz Božjega usmiljenja do ljudi sodobnega časa, ki težko sprejmemo resničnost nadnaravnih dogodkov. To se lahko odraža kot težava pri sprejemanju evangelijev. Če bralec ne more sprejeti resničnosti Jezusovih čudežev, bodo zanj postali zgolj poučne pripovedi z moralno vsebino. Očitnost čudežev v življenju Magdalene Gornik in njena ponižna in iskrena vera pomagajo premostiti to težavo.

Kot naslednjo ugotovitev sem prepoznal vzpodbudo k veri v duhovne daritve: trpljenje, veselje, življenje; torej vse, kar doživimo. Boga lahko ljubimo s tem, da mu darujemo vse, kar od njega prejemamo. Daritev trpljenja za spreobrnjenje priporoča tudi Fatimska Mati Božja. Magdalena Gornik je zgled darovanja trpljenja za spreobrnjenje grešnikov. Pomislimo koliko priložnosti za tovrstno darovanje se nam odpira!

Izmed vseh različnih vzpodbud želim omeniti še eno: vzpodbuda k ljubezni do Boga in do ljudi. Marsikomu je izziv sprejeti Jezusa kot Boga in hkrati kot prijatelja. Te ovire pomaga premagovati Magdalenina iskrena ljubezen do Jezusa. V zamaknjenjih ga je večkrat videla; tako na križu kot v lepoti nebes. Vsa ta videnja so vzpodbuda, da bi verovali, da nas Bog pričakuje v nebesih, kjer res ne bo dolgčas. Magdalena pravi: »Jezusa se ne boste nikoli naveličali.« Ali si ji upamo verjeti?

Vir: Kraljič, Martina. 2009. *Magdalena Gornik*. Medvedica: Kulturno društvo Magdalene Gornik.

O družbenem nauku Cerkve

Tadej Ložar

Vsi ljudje smo poklicani k enemu cilju, Bogu samemu. Zato smo ljudje, kot krona stvarstva, soustvarjalci tega stvarstva skupaj z Bogom. S tem ustvarjanjem odgovarjamo na svojo poklicanost. Ker pa je človek že po svoji naravi družbeno bitje, sadov tega ustvarjanja ni deležen le sam, ampak mora težiti k medsebojnemu služenju, da pride do izmenjave materialnih,

duhovnih in kulturnih dobrin. Cerkev je tista, ki je poklicana, da si kot od Kristusa postavljena ustanova vedno prizadeva za vsesplošni blagor vsega človeštva.

Vsak vernik, pa naj bo kristjan ali ne, je poklican k odgovornosti do širše skupnosti (države). Pri tem se ni mogoče izogniti vprašanju vloge

in položaja Cerkve ali katerekoli verske skupnosti v družbi. Družbeni nauk Cerkve (DNC) je področje moralne teologije, ki se o družbenih vprašanjih ukvarja skozi vso zgodovino, sistematično pa se začne nauk razvijati šele proti koncu 19. stol., ko je bila razglašena okrožnica *Rerum novarum* (1891). DNC služi kot pomoč Cerkvi in kristjanom, da skušajo najti primerne odgovore na pereča družbena vprašanja, ki se tičejo vseh nas. Poseben izziv za Cerkev danes je, kako umestiti družbeno učenje Cerkve v kontekst sodobne, demokratične, sekularne in pluralne družbe. Janez Štuhec se v svojem prispevku *Sekularizacija kot priložnost za novo evangelizacijo* sprašuje, katere so praktične in pastoralne orientacije, ki bi približale družbeno učenje Cerkve sodobni družbi do te mere, da bo odrešitjsko oznanilo »prekvasilo« tudi naše svetno bivanje na vseh področjih. (Štuhec 2012, 57)

Kot je bilo omenjeno, se je družbeni nauk Cerkve začel sistematično razvijati z okrožnico Leona XIII. *Rerum novarum*, ki je nastala kot odgovor na nagle gospodarske, politične in socialne spremembe v družbi. To je bil čas, ko je prišlo do sicer umetno ustvarjenega konflikta med delom in kapitalom. (RN 1891, 3) Zaradi tega konflikta je prišlo do nastanka dveh družbenih redov: socialistično-komunističnega in liberalno-kapitalističnega. Kako pa je potekal nadaljni razvoj družbenega nauka? Vse ostale okrožnice so temeljile na okrožnici *Rerum novarum*. Vsebinsko so se okrožnice spremenile le toliko, kolikor je bilo treba odgovoriti na aktualne družbene razmere in na spremenjene okoliščine. Bistvo učenja je ostalo enako; kot je zapisal papež Benedikt XVI.: »Družbeni nauk Cerkve izhaja s stališča razuma in naravnega prava, to je iz tega, kar je v skladu s splošno človeško naravo.« (BL 2006, 28a) Večina ljudi je z odobravanjem sprejela Leonovo okrožnico, vendar pa se je vse do sredine 20. stol. družbeni nauk razumelo kot neko »tretjo pot« med dvema ideološkima taboroma. Znotraj Cerkve se je pojavila celo skušnjava, da bi se razumelo socialni nauk kot poskus ponovne krščanske »osvojitve« družbe v smislu

restavracije nekdanje cerkvene moči. Poseben prelom v socialnem učenju predstavlja okrožnica papeža Janeza XXIII. *Mater et magistra* (1961), kasneje pa je njegovo učenje potrdil papež Pavel VI. z okrožnicama *Populorum progressio* (1967) in *Octogesima adveniens* (1971). Oba papeža sta poudarila potrebnost, da krščanske skupnosti opazujejo in analizirajo svoje lastno družbeno stanje v luči evangelija in družbenega nauka Cerkve, nadalje pa presodijo in končno izoblikujejo prizadevanja za družbeno preobrazbo. Poseben pečat je socialnemu nauku dal papež Janez Pavel II. Ta je v okrožnici *Sollicitudo rei socialis* (1987) zapisal da DNC ni neka »tretja pot«, ker bi to pomenilo, da je nauk postal ideologija, da je postal alternativa kateremukoli družbenemu sistemu. Poudaril je, da gre pri socialnem učenju Cerkve za racionalno refleksijo družbenega stanja v luči evangelija in učenja Cerkve.

Zavedati se moramo, da je in mora biti počelo, nosilec in cilj vseh družbenih ustanov človeška oseba. (CS 1965, 25. 1) Benedikt XVI. pa opozori še na pravo razmerje med ljubeznijo in pravičnostjo, ki druga druge ne smeta izključevati. Kajti če se v ravnanju pravičnost izključi in delujemo samo v imenu ljubezni, potem pridemo do tiste ugotovitve sv. Avguština, ko pravi: »Če zanemarimo pravičnost, kaj so kraljestva, če ne velika razbojniška tolpa?« (BL 2006, 28 a)

SEZNAM KRATIC:

BL - Benedikt XVI. 2006. Okrožnica Bog je ljubezen.

DNC - družbeni nauk Cerkve

RN - Leon XIII. 1891. Okrožnica Rerum novarum (Nove stvari)

CS - Pastoralna konstitucija o Cerkvi v sedanjem svetu, Gaudium et spes. 1965

SEZNAM REFERENC:

Benedikt XVI. 2006. *Okrožnica Bog je ljubezen*. Ljubljana: Družina.

Juhant, Janez in Rafko Valenčič, ur. 1994. *Družbeni nauk Cerkve*. Celje: Mohorjeva družba.

Koncilski odloki: konstitucije, odloki, izjave, poslanice 2. Vatikanskega vesoljnega cerkvenega zbora. (1962 – 1965). *Pastoralna konstitucija o cerkvi v sedanjem svetu*. Ljubljana: Družina, 2004.

Štuhec, Ivan J. 2012. *Sekularizacija kot priložnost za novo evangelizacijo*. Bogoslovni vestnik 72: 55–70.

Ruminatio de Nova Evangelizatione

— Janez Jurij Arnež —

Veliko je govora, razpravljanja in napisanega o novi evangelizaciji. Eden najboljših količinskih pokazateljev našega časa je internet; tako sem na to temo v angleščini dobil 1.100.000 zadetkov, v italijanščini 269.000, nemščini 205.000, poljščini 176.000. španščini 152.000, francoščini 147.000, portugalsščini 53.600, hrvaščini in slovenščini 36.000. Kaj naj torej ubogi bogoslovec doda v tem morju?! Zato sem članek naslovil *Ruminatio*, kar v latinščini pomeni prežvekovanje, figurativno pa tudi obračanje misli, ker želim podati nekaj utrinkov, ki so prešinili moje razglabljanje.

Pri evangelizaciji gre za oznanjevanje evangelija. Beseda evangelij je grškega izvora, *evaggélion*, ki je sestavljena iz predpone *ev*, dobro, in *aggelía*, sporočilo, novica; celotna beseda torej pomeni dobra novica, dobro sporočilo. Takšen dobesečen prevod pogosto najdemo v uporabi v drugih jezikih, npr. *Good News* v angleščini, *Bonne Nouvelle* v francoščini, *Buona Notizia* v italijanščini. Dobra novica je tudi vesela novica, da se je Beseda učlovečila in prebiva(la) med nami (Jn 1,14), na kar se spomnimo pri vsaki molitvi angelovega češčenja. Božji sin Jezus Kristus, ki je Beseda, pa ni samo živel med nami in za nas trpel, umrl in vstal, ampak je vedno z nami do konca sveta (Mt 28,20). Dobra novica ni samo Jezusov nauk in moralna načela, ampak predvsem to, da smo in živimo v občestvu in prijateljskem odnosu z Njim, Očetom in Svetim Duhom.

Dobre novice ne moremo in ne smemo pridržati sami zase, ampak jo moramo podeliti drugim in oznaniti vsem narodom. To je Jezus naročil svojim učencem (Mt 28,19), torej tudi nam; to je evangelizacija in naloga vse Cerkve. Najprej mora vsak od nas evangelizirati sebe, kar pomeni poglobiti osebno vero in prijateljski odnos z Gospodom, vsak dan vzeti svoj križ in hoditi za Njim (Mt 16,24; Mr 8,34; Lk 9,23); torej pričevati z življenjem, kar je življenjski proces. Potem moramo evangelizirati druge. V

prvi vrsti so to naši bližnji bratje in sestre v cerkvenem občestvu in civilnem okolju, s katerimi smo v pogostem stiku in odnosih; tako drug drugega podpiramo v veri, poglobljanju v veri in življenju po evangeliju ter veselju, da lahko vsak živi prijateljski odnos z Gospodom. Cerkev, torej mi vsi kot udje Kristusovega telesa, ima tudi misijonsko nalogo oznanjati Kristusa *ad gentes*, ljudem in ljudstvom, ki še ne poznajo Kristusa; to je prva oziroma začetna evangelizacija.

Kaj je potem nova evangelizacija? To vsekakor ni oznanjevanje nekega »novega evangelija«. Evangelij, ki ga oznanjamo, je z nami že dva

tisoč let; to pa ne pomeni, da je star! Evangelij je vedno nov, vedno novica, in to Dobra Novica. Jezus Kristus nam sam pove: »Glej, vse delam novo!« (Raz 21,5). Apostol Pavel piše: »Staro je minilo. Glejte, nastalo je novo.« (2 Kor 5,17) Zakaj potem »nova« evangelizacija? Prvič, vsak od nas se mora vsak dan na novo odločiti in evangelizirati ter evangelizirati brate in sestre in sprejemati od njih evangeljske pobude. Tako drug drugemu poglobljamo vero, ki postaja vse močnejša. Drugič, in to je očitno glavni namen in pomen izraza »nova evangelizacija«, evangelizirati moramo krščene katoličane, ki so

se oddaljili od vere in občestva, kakor tudi tiste, katerih predniki so bili krščeni, ampak sami niso. Nekateri od njih so mogoče že bili vsaj delno evangelizirani, zato bi to v njihovem primeru bila ponovna evangelizacija. Mnogi pa le malo slišijo o veri, Kristusu in Cerkvi ali pa veliko negativnega; zanje je evangelizacija res nekaj novega. Vsem tem moramo prinesti dobro novico, da jo izkusijo in zaživijo veselje evangelija, »da bo moje veselje v vas in da bo vaše veselje dopolnjeno,« kot obljublja Jezus svojim učencem. (Jn 15,11) Naše poslanstvo in naloga je, da mi sami živimo veselje evangelija, da smo sol zemlje in luč sveta (Mt 5,13-16), da tako prekvasimo svoje okolje (Mt 13,33). Imamo upanje: veselje je nalezljivo.

Izkušnja misijonskega dela na Madagaskarju

— Blaž Lapanja —

Letošnje poletne počitnice sem preživel malo drugače. Odločitev, da bodo letošnje počitnice malo drugačne, je padla že zelo zgodaj. V začetku oktobra lanskega leta. Ko so se komaj končale poletne počitnice in se predavanja še niso niti dodobra začela, sem že razmišljal o naslednjih poletnih počitnicah. Hja, je potrebno dobro in pametno izkoristiti zadnje študentske poletne počitnice v življenju.

Odločil sem se, da se priključim programu POTA – program mednarodnega skupinskega prostovoljstva (vsako leto se v sklopu POTA organizira več smeri (držav), kjer delaš in pomagaš kot prostovoljec) in se tako udeležim prostovoljnega dela na Madagaskarju.

Tako smo se zbrali skupina 10 mladih prostovoljcev (razmerje med spoloma je bilo 1:9, oz. povedano drugače: bil sem dobesedno en Blaž med ženami) iz različnih koncev Slovenije. Na Rdečem otoku, kot tudi imenujejo Madagaskar, smo bili od 10. julija do 13. avgusta letos (natančneje 5 tednov oz. 34 dni oz. 814 ur).

Po skoraj polletnih pripravah smo se tako 10. julija z zvedavostjo in velikim pričakovanjem odpravili na pot že v zgodnjih jutranjih urah. Pristanek na trdnih afriških tleh se je zgodil še isti večer v glavnem mestu Antatnanarivu. Ker nihče od nas ni govoril francosko, še manj malgaško, smo morali za sporazumevanje uporabiti malce domišljije. Bilo je je dovolj, da smo se zmenili vse, kar je bilo potrebno za začetek dolgega potovanja na jug, kjer deluje večina naših misijonarjev. Verjetno je bila to najrazburljivejša vožnja za vsakega izmed nas (mogoče za lažjo predstavo: eno etapo, 660 km smo prevozili z malim kombijem in 1 voznikom v 21 urah, brez večjih postankov.).

Kljub sušnemu obdobju na otoku, je bila pot na jug precej blatna na nekaterih predelih, tako da je bila neasfaltirana pot skozi džunglo toliko bolj razburljiva.

Pred seboj smo imeli 5 oratorijev (vsega skupaj okrog 2000 otrok; 250 – 350 otrok na posamezen oratorij), obisk 9 slovenskih misijonarjev (Marija Pavlišič, Janko Kosmač, Toner Kerin, Janez Kermelj, Jani Mesec, Izidor Grošelj, Terezija Pavlič, Pedro Opeka, Jože Adamič) več kot 2500 kilometrov vožnje, nešteto dogodivščin in lepih trenutkov.

Za oratorije smo se pripravljali in vedeli smo, da se gotovo ne bodo odvijali tako, kot si jih bomo zastavili. Tako se je tudi zgodilo, okvir oratorija je bil sicer enak, vsak oratorij pa je bil zgodba zase. Otroci so z veseljem poslušali zgodbo sv. Frančiška in kasneje razpravljali na določeno temo v skupinah. Oboževali so delavnice, predvsem tiste, kjer so se lahko izkazali s svojimi znanjem ročnih del. Uživali so v bansih, petju, igrar, plesu ... Njihove pevske in

plesne sposobnosti so nas osupnile že na samem začetku. Te otroke in mladino občuduješ koliko energije, veselja in iskrenosti imajo v sebi, kljub razmeram v katerih živijo.

Na otoku smo doživeli marsikaj in prav vsi smo hvaležni za to izkušnjo. Srečali smo se s pomembnim in odgovornim delom, ki ga opravljajo naši misijonarji na otoku, z zanimivimi kulturnimi raznolikostmi, čudili smo se naravnim lepotam in veselju do življenja, ki ga imajo tamkajšnji prebivalci ... Vsak dan je bil zgodba zase.

In če pogledam nazaj: bila je lepa, dobra in konkretna izkušnja, ki mi bo koristila pri nadaljnjem delu, in mi bo še dolgo ostala v spominu.

Izkušnja polletne izmenjave v Zagrebu

— Štefan Hosta —

V drugem semestru akademskega leta 2013/2014 sem imel priložnost oditi na študentsko izmenjavo preko organizacije za študentske izmenjave CEEPUS v Zagreb. Tam sem živel v Nadškofijskem bogoslovnem semenišču (NBS) in obiskoval predavanja na Teološki fakulteti (KBF) v Zagrebu. Počasi sem se privajal na ritem življenja v bogoslovju in na nov urnik. Že sama stavba Bogoslovja naredi na človeka izreden vtis urejenosti, ponosa in lepote, ki odseva tudi za njenimi zidovi. Dan v zagrebškem bogoslovju je navzven precej podoben našemu, ljubljanskemu, a kmalu sem opazil mnoge prednosti. Tu ne želim kritizirati ter izpostavljati šibkih točk ljubljanskega bogoslovnega semenišča, ali po drugi strani idealizirati zagrebško, ampak iskreno zapisati realno stanje in vzdušje, ki sem ga doživel skozi celoten semester v drugem bogoslovju.

Presenečen sem bil, ko sem videl, kako veliko vlogo v življenju bogoslovcev ima urejeno, obnovljeno in smiselno opremljena hiša v kateri živijo. Logično. Namreč, malo drugače je, ko vstopiš npr. v jedilnico, ki ima na oknih lepe zavese in primerno razsvetlavo, ali v sobo, ki je stilno urejena ... Občutek domačnosti, toplote in sprejetosti je vzrok, da so bogoslovci radi v hiši in se v njej dobro počutijo. Tako tudi med seboj lažje funkcionirajo. Kolegialnost med njimi je dosti večja in se za njo trudi tudi vodstvo s tem, da spodbuja

Bogoslovno semenišče v Zagrebu.

druženje predvsem po t.i. »duhovnih grupah« in pa v »Koinoniji«, večjem dnevnem prostoru, kjer se dobi kavo, pivo, čips itd. dosti ceneje kot v mestu, zato ni nepotrebnih izhodov ven v poznih večernih urah. Namreč, če je bila npr. nogometna tekma, ni bilo potrebno, da bi odšli ven na trg, ampak smo ostali v bogoslovju, se udobno namestili v fotelje, »nešto popili« in predvsem glasno navijali. No, ker se Slovenija ni uvrstila na svetovno prvenstvo, sem seveda navijal skupaj z južnimi sobraty za »naše«.

Ker pa je Bogoslovje tudi kraj namenjen intelektualnemu in duhovnemu področju vzgoje bodočih duhovnikov, je tudi za to dobro poskrbljeno. T.i. »kučne tribine« so srečanja, ki bi jih do neke mere lahko enačili s kulturnimi večeri pri nas. Vendar je razlika v tem, da se tega srečanja, na katerem je udeležba obvezna le enkrat na mesec, kljub temu redno vsak teden udeleži veliko število bogoslovcev. Predvsem zaradi dobro pripravljenih tem, ki so aktualne, ter zaradi debate po kratki predstavitvi teme. Vedno je prisoten tudi eden izmed duhovnikov prefektov, ki je zadolžen za 'jamstvo pravovernosti' med debato. Vodstvo (rektor, vicerktor, trije prefekti, spiritual), skupaj kar šest duhovnikov za sedemdeset bogoslovcev, aktivno sodeluje pri celotnem dogajanju v hiši. Predvsem vplivajo s svojo držo, ki je vse prej kot zategnjena. Pripravljenost poslušati ideje, predloge in zamisli

bogoslovcev ter jih tudi upoštevati in uresničiti, njihovo očitno medsebojno sodelovanje, ter hkrati strogost in nepopustljivost, kadar je to potrebno jih naredijo dostopne vsakomur, ki potrebuje njihovo pomoč. Zanimivo je tudi dejstvo, da kljub večjemu številu duhovniki pridigajo samo v sredo, ko je maša slovesna ter ob nedeljah. Kapela je kraj, kjer zares začutiš bližino Boga že zaradi samega prostora in spoštljivega obnašanja bogoslovcev v njem. Je zares svet prostor v Bogoslovju. Molitev brevirja je v veliki meri prepuščena odgovornosti posameznika, ker je po navadi v kapeli samo maša ali adoracija. Ravno tako je veliko priložnosti za prostovoljno osebno molitev, npr. rožni venec v kapeli vsak večer ob pol desetih, češčenje Najsvetejšega izven rednega izpostavljanja. Vse to

gotovo pripomore k lepšemu in boljšemu vzdušju v Bogoslovju, kjer je veliko stvari, dogodkov danih na razpolago, da se bogoslovci zanje svobodno odločijo in ne pod strogo obvezno udeležbo. Tudi to izgrajuje skupnost. Na fakulteti pa sem ob naporih opravljanja dvanajstih izpitov širil obzorje teološkega znanja, spoznaval aktualno stanje v Cerkvi na Hrvaškem in spoznaval, da ni vse, kar je južno od Slovenije, zanič.

Iz Zagreba sem odšel obogaten z novimi spoznanji v razumevanju življenja drugega naroda, Cerkve, bogoslovcev in z bolj pozitivnim pogledom na pot duhovništva ter z novimi poznanstvi in prijateljskimi vezmi. Tako priložnost bi izkoristil še enkrat in jo privoščil vsakemu bogoslovcu.

Škofijsko romanje ministrantov v Ljubljano

— Aljaž Baša —

V soboto, 25. oktobra, so se ministranti in ministrantke soboške škofije odpravili na romanje v Ljubljano. Zbralo se jih je kar za štiri velike avtobuse. Na romanju jih je spremljal tudi naš škof.

Po prihodu v Ljubljano jih je pot najprej peljala v Bogoslovje. Tam smo jih že čakali bogoslovci. Sledil je ogled Bogoslovja in spoznavanje življenja bogoslovcev. Po skupinah so si ogledali bogoslovno knjižnico s starimi in dragocenimi knjigami, bogoslovno kapelo, kjer so bogoslovci spregovorili o pomembnosti duhovnega življenja, v Jožefovi dvorani pa so bogoslovci skupaj z rektorjem predstavili življenje v Bogoslovju, ter spregovorili o svoji odločitvi za duhovniški poklic. Po končanem ogledu smo se zbrali v atriju ob pecivu, keksih in soku in se zadržali ob klepetu.

Čas, namenjen za Bogoslovje, se je hitro iztekel. Druga postaja romanja je bil Mc'Donalds. Hitro smo se postavili v »račjo« vrsto in se odpravili proti Mc'Donaldsu. Nekateri niso mogli dočakati tega trenutka, saj jih je skrbelo, kaj bodo dobili za kosilo.

Po kosilu smo se sprehodili do pravoslavne cerkve. Pred cerkvijo nas je pričakal in sprejel paroh Peran Boškovič. Paroh nam je spregovoril o cerkvi in predstavil njihovo skupnost.

Po ogledu pravoslavne cerkve smo se odpravili proti stolnici sv. Nikolaja. Stolni župnik nam je ob prihodu povedal nekaj besed o stolnici. Sledila je sveta maša, ki jo je ob somaševanju duhovnikov daroval naš škof msgr. dr. Peter Štumpf. Pri sveti maši je sodeloval po en ministrant iz vsake župnije.

Škof je v svojem nagovoru poudaril naslednje: »Ministrant pomeni biti služabnik – tisti, ki pomaga, tisti, ki služi. Škof služi vsej škofiji, duhovniki služijo župniji in vi, ministranti in ministrantke, služite oltarju – pomagajte duhovniku, da sveta maša in druga sveta opravila v cerkvi lepo potekajo. Vsak

ima svoje opravilo, svoje dolžnosti. Vsak je pomemben ... Ministrantska služba je nekakšna bližnjica do Jezusa. Biti pri oltarju, pomeni, biti blizu Jezusa tudi potem, ko ne boste več ministranti ... Ko sem hodil v osnovno šolo, nas je učila tudi učiteljica, ki je bila znana kot zelo stroga. Takrat večina učiteljev ni hodila v cerkev, nekateri pa so se skrivaj udeleževali svete maše. Želje te učiteljice

je bila, da bi se med sveto mašo dotaknila oltarja – da bi lahko ministrirala. Ta želja se ji je izpolnila, ko je bila že v pokoju. Neko nedeljo zvečer gospod kaplan ni imel nikogar, ki bi ministriral pri sveti maši. Pristopila je ta učiteljica in je ministrirala. Po sveti maši je gospodu kaplanu priznala: »Sedaj se mi je izpolnila življenjska želja – ministrirala sem. Sedaj lahko umrem.« Kmalu zatem je res umrla ... Služiti Jezusu z ljubeznijo, ne z naveličanostjo ali s prisilo. Samo ljubezen daje vrednost ministrantski službi. Samo ljubezni se Jezus veseli. Brez ljubezni je ministrantska služba samo suhoparna dolžnost, ki sčasoma postane naveličanost – in kdor je naveličan, ne more vztrajati kot ministrant. Poromali smo v Ljubljano, da se še bolj utrdimo v ministrantski službi. Morali ste zgodaj vstati, da ste lahko pravočasno prišli na avtobus.

Morali ste biti potrpežljivi drug do drugega. Morali ste počakati v Mc'Donaldsu, da lepo po vrsti dobite hamburger. Vse to je bila majhna žrtev, ki pa ste jo sprejeli zaradi ljubezni do Jezusa in zaradi ljubezni drug do drugega. Žrtev zaradi ljubezni – tega smo se morali učiti tudi danes. To je zelo pomembno, ne samo za ministriranje, ampak za celo naše življenje. Kdor se zna žrtvovati za druge zaradi ljubezni do Jezusa, je resnični Jezusov učenec. To je herojstvo, ki pritegne, ki vleče k posnemanju. Kdor zmore narediti žrtev, pokaže na svojo veličino ...»

Po sveti maši pa so se ministranti skupaj z duhovniki in gospodom škofom odpravili domov na svoje župnije.

S celotno Božjo bojno opremo hoditi za Kristusom (prim. Ef 6, 14-17)

To je bila spodbuda, ki smo jo zaslišali bogoslovci na novembrski duhovni obnovi, ki jo je vodil vojaški vikar msgr. Jože Plut. Spregovoril nam je o večih vidikih duhovniškega življenja, ki ga je sam izkusil na svoji poti poklicanosti od otroških let in vse do svojih 25 let duhovništva. Spodbudil nas je, naj govorimo govorico srca, da nas bo mogel vsak razumeti in hkrati naj odkrito poslušamo vsakega človeka, še posebej v bratski skupnosti, kjer se predvideva bratsko opominjanje in spodbujanje. Mi smo veseli ljudje, ker imamo dar vere in si moramo prizadevati za aktivnost, potrebno je prizadevanje in napor, čez vse to pa naj bo ljubezen. Bogoslovec ali duhovnik se mora vedno znova odločati, kar pomeni tudi neko tveganje, Bog pa nam bo dal moči. G. Plut se je dotaknil vseh področij: celibata, pokorščine, študija, uboštva, pridiganja, ... in nam položil na srce, da moramo ohranjati stalnost, imeti čut za ljudi v stiski in se za vsak dan Bogu zahvaljevati, še posebej za to, da je Bog prišel v moje življenje. Pastoralna asistentka Silvestra Sadar, ki nam je spregovorila o pogledu laika na duhovnika, pravi, da je potrebno laikom dati mesto, jim odpreti vrata, saj je »katoliški paket« odličen za življenje, ker se dotika vseh življenjskih vsebin, vendar danes ljudi ne zanima obremenjenost z moralizmom; potrebno pa je izobraževanje, v pridigo vključiti sebe in oznanjati in usmerjati na drugo Popolnost. Duhovnika je primerjala s porodničarjem duhovnega, krči so pri porodu potrebni in tako naj tudi duhovnik trpljenje izročuje Gospodu. Naj zaključim z mislijo, ki nam je lahko vsem vabilo k ljubezenskemu odnosu s Kristusom: »Če naj bomo omamljeni, naj bomo omamljeni od Božje besede in ljubezni«.

Matej Gnidovec

Škofovsko posvečenje Staneta Zoreta.

Diakonsko posvečenje Blaža Lapanje v Spodnji Idriji.

Nedeljski pohod bogoslovcev na Krim.

Romanje bogoslovcev po Španiji.

Bogoslovci tretjega letnika na obisku v župniji Ubeljsko.

Izlet petega letnika v Beli Krajini.

Svetopisemski maraton pri Svetem Jožefu.

Prvoletniki na uvajalnem tednu.